

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario de En Marea, a iniciativa das súas deputadas e deputados **Luis Villares Naveira, Manuel Lago Peñas, Eva Solla Fernández, Antón Sánchez García, Carmen Santos Queiruga, Marcos Cal Ogando, Ánxeles Cuña Bóveda, Davide Rodríguez Estévez, Paula Quinteiro Araujo, Paula Vázquez Verao, Francisco Casal Vidal, Magdalena Barahona Martín, Juan José Merlo Lorenzo e Luca Chao Pérez**, ao abeiro do artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei** para o seu debate na **Comisión 1.ª**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

1. Contexto normativo.

A Lei 20/2011 levou na práctica ao inicio da privatización e a perda de calidade dun servizo público esencial para a cidadanía como é o Rexistro civil, que foi continuada mediante a Lei 15/2015 de xurisdición voluntaria. As reformas non entraron en vigor por sucesivos adiamentos parciais ata o 30 de xuño de 2017, tanto por motivos electoralistas como pola contestación social do seu contido.

As reformas consistiron, no que agora nos ocupa, en tres liñas:

- a. Os expedientes para a obtención de nacionalidade, que corresponderá instruír á Dirección xeral dos rexistros e notariado;

- b. A competencia para constar mediante acta ou expediente para a celebración do matrimonio, así como o acto da súa celebración queda encomendada, entre outros, aos notarios.
- c. A perda de competencias dos xulgados de paz así como o traslado de parte de competencias dos Rexistros civís aos hospitais.

2. Perda de competencias de órganos públicos especializados e próximos. Encarecemento de trámites.

As consecuencias prácticas desta atribución son o desapoderamento dos Rexistros civís, dependentes tanto dos Xulgados de Primeira instancia coma nos Xulgados de paz, das súas funcións ata agora encomendadas a favor doutro corpo de profesionais regulado por arancel que non reúne as condicións do funcionariado público na tramitación do expediente.

A razón pola que se desposúe ao Rexistro Civil da instrución dos expedientes de nacionalidade, non é outra que evitar que o cidadán presente a solicitude e correspondente documentación gratuitamente no Rexistro Civil do seu domicilio, e con esta nova fórmula terá que presentala a través daqueles xestores administrativos cuxo Colexio teña asinado convenio co Ministerio de Xustiza, previo pago da cantidade correspondente. A modo de exemplo, cando antes os expedientes de nacionalidade por residencia eran totalmente gratuítos, coa nova Lei de Rexistro cada cidadán terá que pagar unha media de 400 euros.

3. Perda de dereitos por retraso na tramitación.

Doutra banda, e como cuestión principal, particularmente no relativo aos expedientes de nacionalidade, o retraso na súa tramitación que se produce como

consecuencia da súa incapacidade para sacar adiante o expediente nun prazo razoable determina a privación de dereitos de persoas que posúen por lei os requisitos para o seu acceso. Os retrasos acumulan frecuentemente retrasos de dous anos, e con frecuencia o rexistro civil debe complementar as deficiencias da xestión feitas por notarías e rexistros. A consecuencia desta situación persoas en condicións de acadar a nacionalidade acaban por abandonar o noso país por falta da obtención desta condición indispensable para facer a súa vida con normalidade.

A día de hoxe a Dirección Xeral dos Rexistros e do Notariado ten sen dixitalizar, rexistrar e tramitar todas as solicitudes de nacionalidade realizadas no Estado Español desde finais do ano 2014.

O Estado Español é nestes momentos o único da Unión Europea onde se prevé que a nacionalidade sexa levada por rexistradores. As propias institucións comunitarias recomendaron retirar as atribucións ao Rexistro da propiedade para funcionarizalo.

Unha parte desta normativa xa entrou en vigor e os efectos da vixencia total poden ser aínda peores.

4. Ineficiencia da reforma nos centros hospitalarios.

O SERGAS está obrigando arestora ao corpo de traballadores/as sociais a levar a inscrición rexistral de nacementos e defuncións ocorridos nos seus centros, o que non constitúe a súa función nin para o que non están formadas, ocasionando ademais a perda de tempo de traballo para as súas funcións profesionais regradas. Existe unha atribución de funcións sen título habilitante. Esta circunstancia acentúase no caso da filiación non matrimonial. As dificultades técnicas que en ocasións presenta o rexistro determina que en ocasións se derive aos usuarios aos rexistros civís, que son quen de feito acaban facendo o trámite.

Isto está a orixinar conflitos nos hospitais de Ourense, Vigo, Lugo ou Burela, por citar algúns casos.

5. Perda dun servizo de proximidade: os Xulgados de Paz.

Outra das consecuencias destas reformas é o baleirado de contido das atribucións dos Xulgados de Paz (que levan o Rexistro civil), que cumpren nas vilas pequenas e medianas do noso País (existen en todos aqueles Concellos que non teñen xulgados de primeira instancia) funcións de conciliación e mediación, ademais dun evidente servizo de proximidade a unha cidadanía que demanda atención especializada e sen dificultades técnicas, dado un elevado perfil de poboación avellentada.

A erradicación deste servizo daría lugar, no caso de expedición de **partidas de nacemento** anteriores a 1950 ao desprazamento seguramente á capital de provincia; o mesmo sucedería coas **fes de vida e estado**, que non se poden dispensar telematicamente; ou as deficientes coberturas de internet en parte do noso territorio. Ao final trasladaríamos aos Concellos prestar este servizo teleasistido sen competencias.

En definitiva, trátase do aseguramento dun servizo público e gratuíto residenciado no Rexistro civil e na garantía dunha xustiza de proximidade prestada mediante os Xulgados de Paz.

En consideración a todo o anterior, o Grupo Parlamentario de En Marea presenta a seguinte **PROPOSICIÓN NON DE LEI**, para o seu debate na Comisión 1.ª:

O Parlamento insta á Xunta a que se dirixa ao goberno do Estado coa finalidade de que no Proxecto de Lei de reforma do rexistro civil:

1. Derroque as Leis 20/2011 e 15/2015 nos apartados relativos á perda de competencias dos Rexistros civís en favor do corpo de Rexistro da propiedade e Notariado;
2. Reintegre ao sistema público a tramitación do expediente de nacionalidade e de matrimonio mediante a súa atribución exclusiva ao Rexistro civil;
3. Asegure o mantemento das funcións dos Xulgados de Paz como servizo público de proximidade á cidadanía en todos os Concellos sen Xulgado de Primeira Instancia.

Santiago de Compostela, 16 de marzo de 2017.